

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ

«Υψίστανται εκκλησιαστικά επεί-
γει, που όφειλον να καταργούν πα-
σαν δογματικήν διαφοράν, διότι μί-
α φέρουν εις τὸν νοῦν ἀληθείαν, τὰς ὁ-
ποίας εἰς μὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐν-
θυμούμεθα, ἀλλὰ τόσον συχνὰ λησμο-
νοῦμεν μῆσα ἐς τὰς μικρολογίας τῆς
καθημερινῆς μας ζωῆς.

Μία ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπειτειῶν εἶνε τὸ
Πάσχα—ἡ ἡμέρα τῆς γενικῆς χαρᾶς.
Ἄλλῃ εἶνε ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ—ἡ
ἡμέρα τοῦ γενικοῦ πένθους διὰ τὸ χει-
ρότερον σφάλμα, τὸ ὁποῖον διέπραξε
ποτὲ ὁ κόσμος.

Ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ μᾶς ἐνθυ-
μίζει τὴν μεγίστην ἥτταν, τὴν ὑπέρ-
την αἰσχύνην τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν
ὕπερτατον πόνοι. Καὶ μᾶς ἐνθυμίζει
ἀκόμη τὸ δόγμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον,
ἀν καὶ ἠπειλήθη ἀπὸ αἰρέσεις πολυε-
δεῖς, ἐφάσκει μέγιστον ἡμῶν, διαδιδάσκον
ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν διὰ τῶν ἀγίων
καὶ τῶν ἡρώων· τὸ δόγμα δὲν ἐπιτυ-
χία ἐν τῷ κόσμῳ· ποῦτὶ δὲν εἶνε ἡ
ἀπολαύσις τῆς ζωῆς καὶ ἐπὶ μόνον,
ὅταν οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν νὰ τὴν
περιφρονῶν καθίστανται θεοὶ καὶ ἐλευ-
θεροὶ ἀπὸ τὴν δουλείαν τῆς ὕλης.

Εὐκολον εἶνε νὰ παραδεχώμεθα τὸ
δόγμα τοῦτο, ἀλλὰ δύσκολον νὰ ρυθ-
μίζωμεν ἐκαστοτὲ πρὸς αὐτὸ τὰς πρά-
ξεις καὶ τοὺς λογισμούς μας. Διότι ἡ
κοσμικὴ ἐπιτυχία, τὴν ὁποίαν οἱ ἄγιοι
καὶ οἱ ἥρωες περιφρονῶν, δὲν εἶνε
μόνον ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἰσχύς. Οἱ
ἥρωες καὶ οἱ μάρτυρες ἔχουν δια-
κόσῳ πρὸ ἐκείνων τὸ τέρας, πρὸς
τὸ ὁποῖον βαδίζου. Ἀδιαφοροῦν διὰ
τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου· σταθεροὶ καὶ
συνεπεῖς βιώνουν ἐπὶ τὰ πρόσω, καὶ ὁ-
πλήθους ὡς κακοποιοί.

Ἡ Σταύρωσις ἀπέχει τόσον πολὺ
ἀπὸ τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, ὥστε κα-
τ' ἐνέργειαν συχνὰ νὰ ἀποβλέπωμεν μόν-
ον εἰς τὸ συμβολικὸν μέρος αὐτῆς.

Καὶ ὁ συμβολισμὸς τῆς συνολί-
ται εἰς τὸν Σταυρὸν. Ἀπὸ συμβολικὴν
καταισχύνης μετεβλήθη εἰς σύμβολον
δόξης. Οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι, οἱ ὁποῖοι προηγουμένως τὴν
σταύρωσιν, καὶ ὁ Ἰουδαϊκὸς ὄχλος, ὁ
ὁποῖος τὴν ἐπευφήμει, μᾶς φαίνεται
σήμερον ἔνοχοι πλάνης θανατοῦ. Αὐτὴ
ἡτο καὶ ἡ ἀντιλήψις τῶν Μέλ-
των Αἰώνων, καὶ διὰ τοῦτο κατεδω-
κοντο τότε οἱ Ἰουδαῖοι. Ἄλλ', ἐσκή-
φθημεν ἀρὰ γε ποτὲ, ἀν ἡμεῖς, οἱ ση-
μερινοὶ ἄνθρωποι, ἔχομεν τόσῃν ἡβί-
κῃ καὶ τόσῃν ψυχικῷ σθένει, ὥστε
να εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ὑπὸ τὰς ἰδίας
περιστάσεσι δὲν θὰ ἐπράττοιμεν, εἰ οἱ
Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἡ δὲν θὰ
ἐκτραυγίζομεν ἐξ ἀγρίας ἡδονῆς, μετὰ
τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ὄχλου;

Ὅτι ἡ Σταύρωσις εἶνε συμβολικὴ,
εἶνε καθόλου ἀληθές. Καὶ ἡ πόρεσις
τῶν αἰώνων κατέστη τὸν συμβολικόν
τῆς προφητῆς καὶ δι' ἐκείνους ἄ-
κορη, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶνε Χριστιανοί.

Ὁ Σταυρὸς, ἄλλοτε σημεῖον αἰ-
σχύνης, σήμερον σύμβολον δόξης,
ἀποδεικνύει πόσον εὐκολον εἶνε εἰς
τὸν κόσμον νὰ μεταβάλλῃ τὴν κρίσιν
του μετὰ τὰ γεγονότα, ἀλλὰ καὶ πό-
σον δύσκολος εἶνε ἡ ὁρμὴ κρίσεως κατὰ
τὴν κρίσιν στιγμῆν.

Καὶ ὁμοῦ ὁ κόσμος ἐκείνος, ὁ ὁ-
ποῖος ἡδονὴν τῶσά τινι ἀγαλλίσαν
διὰ τὸ μαρτύριον τοῦ Θεανθρώπου, δὲν
ἦτο κόσμος ἀμαθῶν καὶ χυδαῖον. Ἀ-
πελευθερώτο ἀπὸ ἐπὶ τὴν σέβαστον εἶχε
νὰ ἐπιδείξῃ ἡ ἐποχὴ ἐκείνη. Ἡ καταδίκη
τοῦ Θεοῦ δὲν προήλθεν ἀπὸ τῶν ἐ-
χθρῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν σοφῶν, τῶν δικα-
σίων, τῶν ἀντιπροσώπων τῆς τάξεως
καὶ τῆς θρησκείας τῶν τότε ἀνθρώπων.

Καὶ ὁ κόσμος ἐκείνος ἐνέμεινε ὅτι
ἡ Σταύρωσις τοῦ Σωτῆρος ἀπετελεῖ
τὸν ὁρίαντον τῆς ἀνθρωπίνης δικαιο-
σύνης. Οὐδεμία νίκη ἐπαυγίσθη μετὰ
τὴν ἀποκατάστασιν. Πιστοὶ εἰς
τὸν Σταυρωθέντα εἶχον μείνει ἐλάχι-
στοὶ ἀφανεῖς φυλάδες, τόσον περιφρο-
νούμενοι παρὰ τῶν ἀνθρώπων, ὥστε
νὰ μὴ κρίνουνται καὶ ἀπὸ καταδω-
ξίως. Καὶ ὁ θαρραλέωτερος μεταξὺ

αὐτῶν ἠρώων τῆς τῶν Σωτῆρος του.
Τὰ γεγονότα ταῦτα εἶνε ἀναμφισβή-
τητα, ὅπως ἀναμφισβήτητος εἶνε καὶ
ὁ ὁρίαντος τοῦ Σταυροῦ.

Διὰ τοῦτο ὁ Σταυρὸς πρέπει νὰ εἶνε
διὰ πάντα ἄνθρωπον, καὶ δι' αὐτοὺς
ἀκόμη τοὺς μὴ Χριστιανούς, σύμβολον
πίστεως, τῆς πίστεως ἐκείνης, ποῦ ἐμ-
ψυχώνει τοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἥρωας.
Αἱ αἰρέσεις ἐρχονται καὶ παρέρχον-
ται, διότι εἶνε ἀτέλειαι τοῦ ἀνθρωπί-
νου πνεύματος. Ἄλλ', ἡ ἀληθὴς πίστις
εἶνε αἰώνια καὶ ἡ ἀληθὴς τῆς κατα-
φανεστέρῃ ἐξ ἀποστάσεως ἡ ἐκ τοῦ
σύγγενος.

Οἱ εὐγενεῖς ἀποθηνήσκουν ὑπὲρ αὐ-
τῆς· οὕτως ἀπέθανεν ὁ Σωκράτης. Ὁ
δὲ θάνατος τῶν ἐπανερχεται εἰς τὴν
μνήμην τῆς ἀνθρωπότητος, ὅταν τα
σφάλματα, τὰ ὁποῖα τὸν ἐπρόκαλε-
σαν, ἀπολέσονται τὴν μετὰ τὸν ἀν-
θρώπων γοητείαν των.

Πόσον ὁμοῦ δύσκολον νὰ ἴδῃ τις
τὴν ἀλήθειαν ἐν ὅλῃ τῇ δόξῃ τῆς κατὰ
τὴν στιγμῆν τοῦ γενικοῦ διαγμοῦ τῆς
καὶ πόσον δυσχερὲς τὸ ν' ἀνυψώῃ τις
ὑπεράνω τῶν πλανῶν, τῶν σφαλμά-
των καὶ τῶν αἰρέσεων! Διότι ὅλα
ταῦτα σαφηνεύουν μὲ τὴν ψευδὴ λάμ-
ψιν τοῦ νεωτερισμοῦ καὶ, πρὶν ἐκπνεύ-
σαν, ἀντικαθίστανται παρὰ τῆς τυ-
φλωτοσύνης ἀνθρωπότητος δι' ἄλλων
λαμπυρίζοντων νεωτερισμῶν.

Καὶ τί τὸ ὅραμα νὰ καυχώμεθα
ὅτι ἡλευθερώθημεν ἀπὸ τὴν ὑποκρι-
σίαν τῶν προγόνων μας καὶ τὰς πλᾶ-
νας αὐτῶν, ὅταν θαυμάζωμεν ἀκόμη
σημερον τοὺς ἰσχυροὺς θηητοὺς;

Πόσον σοφὰ εἶπεν ἕνας παλαιὸς ποι-
ητῆς, περιφρονῶν τὴν ἀνθρωπίνην
ισχύν:

«Ὁ Θεὸς δόναται
βραβεῖα εἶναι, ἀλλὰ ποῖ,
ποῖ δὲν ἀποτυγχάνει.

καὶ τὸν θαυμάστον τὸν ἀνοικτόμυον,
ἀλλ' ὁ δειροπόλοισεν τὸν μεγαλῶν
καὶ τὴν ὁρμὴν τὸν ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῶν
ταπεινοῦται ἐνώπιόν.

Ὁ σημερινὸς θαυμασμός καὶ ἡ λα-
τρεία τῶν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς ἀνοι-
κτίμονας ἰσχυροὺς εἶνε πλάνη ἀρχαία,
περιβληθεὶς ἐνὸς μᾶλλον νεωτερισμοῦ.

Ὅταν ὁ Εὐριπίδης τὴν ἐστιγμά-
τιζε, δὲν εὗρεν ὑποστηρικτὰς, οὐδ' ὑ-
πῆρχε τότε παγκόσμιος σύμβολον διὰ
νὰ κάμῃ δι' αὐτοὺς ἐκκεκκιν πρὸς τὸν
κόσμον. Ἄλλ', ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καὶ
ἡν ἐφαρκε τὰς «Βίβλας» τοῦ, πολλὰ
ἐπὶ τῆς ἀρχαίας γενεαί, καὶ σήμερον ἔχομεν
τὸν Σταυρὸν διὰ νὰ μᾶς προφυλάττῃ
ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων θαυμασμῶν πρὸς τὴν
κοσμικὴν ἐπιτυχίαν.

Καὶ ἐκαστὴν Μεγάλην Παρασκευὴν
ἂς ἐνθυμούμεθα διαρκῶς τὴν μεγάλην
ταύτην ἀλήθειαν· ὅτι τὸ πᾶν σύμβολον
τῆς καταισχύνης τοῦ κατὰ τὸν ὅλον
κλήρου εἶνε σήμερον τὸ ὑπέρτατον
σύμβολον τῆς ἀθανάτου δόξης. Καὶ
εἶνε τοῦτο ὁ Σταυρὸς.

(Ἐκ τῶν «Τάμει») **Η ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ**
Ραγδαῖα ἐξελλίσοντα τὰ γεγονό-
τα, εἰς τὸν Αἰών. Ἡ μὲν Τουρκία,
κατὰ τὴν ἡγεσίαν μᾶς τηλεγραφί-
ται εὐλογοῦσα εἰς τὰ πρὸς τὴν νέαν
μεγάλην καὶ οὐκίως μεταβολὴν ἐ-
σωτερικῆς, ἐκείνην αἱ ὁποῖαι οὐ-
δέποτε παρέχονται ἀνευ κλονισμοῦ.

Ἡ δὲ Ἀλβανία δημοῖται καὶ οἱ ἀ-
τυχεῖς Μελλοσφόροι, τοὺς ὁποῖους ἡ
οὐκλήρῃ τοῦ πολέμου ἀνάγκη ἡγά-
κας νὰ ζητήσουν ἄσποντον εἰς τὸν
Μαυροβούνιον, καλοῦνται παρὰ τοῦ
Τουρκοῦ πᾶσαι νὰ ἐπιστρέψωσιν
εἰς τὰς ἀνυπότακτους πλέον ἐ-
στίαις των.

Ὁ γιγὼν τῶν Γαβριλιδῶν κα-
ταλείπει εἰς τὰς ἀδὰς τοῦ «Ἀδρία»
διὰ νὰ κοκκινίσῃ αἵματι ἐπὶ τῶν
Ἀλβανικῶν ὄρεων. Καὶ τὸ μικρὸν
μὲν ἀλλὰ γενναῖον Μαυροβούνιον
καλεῖται παρὰ τοῦ Βασιλέως τὸν εἰς
ὁποσὶν τῶν τραυματιῶν Ἀλ-
βανῶν προσφύγων.

Ὅλα τὰ γεγονότα ταῦτα εἶνε τό-
σον σοβαρὰ καθ' ἑαυτὰ, ὥστε νὰ
δικαιολογῶν τοὺς φόβους τῶν μάλ-
λων ἀπαισιοδόξων. Ἀλλὰ σοβαρο-
τάτη εἶνε καὶ ἡ παραλήψεις τῆς θρη-
μερίδος, τῆς ἐκπροσωποῦσης τὰς

γνώμας τοῦ Διαδόχου τοῦ Θρόνου
τῶν Ἀλβανῶν, πρὸς ἐπὶ τῶν
τῆς Αὐστρίας ἀμεσον εἰς τὸ Ἀλβα-
νικὸν δράμα.

Καὶ ἐν ᾧ ἡ ἀποσύνθεσις ἐμφανί-
ζεται πανταχόθεν, οἱ Κυβερνήται
τῆς Νέας Τουρκίας δειροδύνονται
παρὰ τὸν Βόσπορον τὴν ἐπὶ τὸν
τῆς Ἑλληνικῆς Μεγαλονήσου εἰς
τὰς ἀγκυλὰς τῆς Νεοτουρκικῆς διο-
κήσεως!

Καὶ ἐν τῇ ἐκείνῃ κατὰ τὰ τε-
λευτάτα ἐπὶ νὰ παριστάμεθα μάρτυ-
ρες σοβαροτάτων γεγονότων εἰς τὴν
Ἀνατολήν, τὴν ὁρμὴν ταύτην διὰ
πὲρὶ ἡμῶν ἐξελλίσοντα δὲν δύ-
νανται παρὰ νὰ μᾶς συγκινοῦν βα-
θύτερον.

Ἐθνος, τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὴν
ἰστορίαν τὸν σελίδα δὲ πρὸς τὸν
Μεσολογγίου, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ
μὴ συμπονεῖ βαθύτατα πρὸς τοὺς
πολεμιστὰς, τῶν ὁποῖων ὁ βασιβε-
ζουκὶς πυρὸς ἀπετέφρασε τὰς
καλῶν, καὶ νὰ μὴ αἰσθάνεται εὐ-
κρινὴ συμπάθειαν καὶ θαυμασμόν
πρὸς τὸ μικρὸν Βασίλειον τοῦ Νι-
κίτα, ὁ ὁποῖος ἐν ὀνόματι τῆς ἀδελ-
φικῆς ἀλληλεγγύης τῶν λαῶν καὶ
τοῦ ἀνθρωπισμοῦ διακυβεύει τὴν
εἰρήνην τῆς χώρας του διὰ νὰ μὴ
ἀρνηθῇ εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθε-
ρίας ἀγωνιζομένους ἄσποντον καὶ
περιθαλψιν.

ΕΝΑΣ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΣ

Υπόγειος ἕνας Ἐσταυρωμένος, τοῦ
ὁποῖου δὲν εἶδα θλιβερότερον καὶ ἐπὶ
βιβλικώτερον. Εἶνε ὁ Ἐσταυρωμένος
τοῦ Βάν-Νάϊα. Εἰς τὴν ἀπέραντον ὁρη-
σκουτικὴν πινυκοθήκην τῆς Ἀναγεννή-
σεως ἐπαύσαντο πολλοὶ Ἐσταυρωμένοι.
Αἱ Μαντῶν καὶ οἱ Ἰησοῦς ἐπὶ
τοῦ Σταυροῦ ὑπῆσαν τὰ προσφιλέστερα
θέματα τῶν μεγάλων διδασκάλων. Ἀλλὰ
ποσὴ διαφορά εἰς καὶ παρὰ τὸν τοῦ
ἀνθρώπου λόγον, ἀπὸ τὸν σπαργιόν
τῆς σαρκὸς, ἀπὸ τὸν ὁδοντὸς οὐρανοῦ
τῶν μυῶν καὶ τῶν τενόντων, αἱ ὁποῖαι
δημιουργοῦν ἐνα ἐσταυρωμένον Ἀσκού-
ντα, ὅς τις μεγάλας προσπάθειας τῆς
ἀποδόσεως τοῦ ψυχικοῦ μαρτυρίου ἐν-
νοῦν μὴ τὴν ἐν τῇ γαλήνῃ εἰς τὸ πρό-
σωπον τοῦ ἀσκήσαντος Θεοῦ, πόσοι τε-
χνουργοὶ καὶ πόσοι διαφορὰ ἔμπνευ-
σεσι! Ἄλλοι ἀπὸ τῶν μεγάλων διδασκα-
λῶν ἐσταυρώσαντο εἰς τὴν στιγμὴν τῆς
ἀγνίας, ἄλλοι ἐξήλθον νὰ δεσμεύσουν
διὰ μίαν στιγμὴν τὸ πνεῦμα, τὸ παρὰ-
διδόμενον πρὸς τὸν Πατέρα, ἄλλοι ἐφθά-
σαν τὴν στιγμὴν, ποῦ ὁ θάνατος παρ-
λυσος πλέον τὴν καλὴν τῆς σαρκὸς ἐγαλ-
λωσε τὰ μέλη καὶ ἀπώλεσαν ἐπὶ τοῦ Θεοῦ
σημασίαν καὶ τῆς εὐγενικῆς μορφῆς
τὴν γαλήνην καὶ τὴν γλαυκότητα τῶν ὡ-
ραίων ψυχῶν, τὴν ὁποῖαν ταρσσοὶ προ-
σωπικῶς ἡ διέλλα τοῦ σωματικοῦ πόνου.

Ὁ Ἐσταυρωμένος ὁμοῦ τοῦ μεγάλου
Ὀλλανδοῦ ζωγράφου ὀφείλει τὴν ἐξαι-
ρετικὴν τὸν ὑποβλητικὴν καὶ τὴν ἀνέ-
φραστον, μουτικὴν μελαγχολίαν, ποῦ ἀ-
ναδίδει, εἰς καὶ τὴν ἐντελὴν ἰδιότητα
καὶ τὴν ποῦ δὲν ἐπὶ σθένος οὐτε μὴ τὴν
ἡλικίαν, οὐτε μὴ τὴν πνευματικὴν ἐκπα-
ραίναν τοῦ Θεοῦ μαρτυρίου, καὶ τὴν ἐντε-
λὴν ἐξωτερικὴν, ἀλλὰ καὶ ταυτοχρόνως
βαθύτατα εσωτερικόν.

Ἡ ἔμπνευσις τοῦ Ὀλλανδοῦ ζωγρά-
φου μᾶς ἐδωκεν ἐπὶ τὸν λόγον τοῦ
Γολγοθᾶ ὅλην τὴν κυκλικὴν φιλοσοφίαν
τῶν μεγάλων φυσικῶν ὑπὲρ τῆς Ἀνδρο-
πότητος, μίαν φιλοσοφίαν σπαρτακί-
κατα πεσομικῆς, καὶ δι' αὐτὸ ἴσως
ὑπερχῶς ἀληθινῇ.

Ὅτι χαρακτηρίζει τὴν θαυμασίαν αὐ-
τὴν δημιουργίαν, εἶνε ὁ συμβολισμὸς τῆς
ἐρημίας, τῆς μονώσεως καὶ τῆς ἐγκα-
λειψέως ποῦ περιβάλλει τὸν σταυρὸν Ἐ-
κείνου, ὁ ὁποῖος ἀνέβη ἐκεῖ ἐπὶ τὸν
τὴν ἀγάπην τῆς Ἀνθρωπότητος. Δὲν ἐχ-
σέδον ἀνάγκην κανεῖς νὰ προσεγγίς εἰς
τὸ κέντρον θέμα τῆς εἰκόνης. Εἶνε πολλὰ ἐπὶ
ἀπ' ὅπου οἱ πᾶσι τοῦ μεγάλου Ὀλλανδοῦ
ἐτύπωσαν εἰς τὴν ψυχὴν μου μίαν σπα-
ρακτικὴν καὶ ἀνεξήγητον ἐντύπωσιν.

Καὶ ὁμοῦ δὲν δὴ ἡμπερούσα νὰ δώσω
καμμίαν πληροφορίαν διὰ τὴν κυρίαν ἐκ-
φρασίν τοῦ Ἐσταυρωμένου του. Δὲν ἐν-
θυμούμαι σκεδὸν ἐὰν τὸ κυριαρχοῦν στοι-
χεῖόν τῆς εἰς ἡ σωματικὴ ὀδύνῃ, ὁ ψυ-
χικὸς σπαργισμὸς, ἡ γαλήνη τῆς δεξι-
ας, τὸ παράδοξον τοῦ ἀνθρώπου, ἡ
υπερφάνεια τοῦ μαρτυρίου. Ἰσως καὶ νὰ
μὴν τὰ ἐπιδόξῃ ἀπὸ τὴν πρώτην ὁρμὴν.

Ὅτι ἐνθυμούμαι εἶνε τὸ μεγαλεῖον τῆς
ἐρημίας καὶ ἡ φρίκη τῆς ἐγκαταλείψεως.
Κάτω ἀπὸ ἕνα μαρτυρὸν, συννεφιασμένον
σφαιρὸν δὲ Γολγοθᾶς ἔπρεπε, ἀγχιρρῶς,
περιδῶν. Μαθρὸς ὕψονεται ὁ Σταυρὸς,
μέσα εἰς τὴν σκάν, ὅς καταρριμμένον δέν-
δρον, ποῦ ἐβλάστησεν ἀπὸ τὴν ζωοφάν
νύκτα ἐνδὸς Ἀδου. Καὶ γύρω ἀπὸ τὸν
Σταυρὸν ψυχὴ γεννήθη. Ἡ ἐρημία, μὴ
ἐρημία ποῦ φαίνεται ἀπέραντος εἰς τὸ
ἀρχικὸν χάος, ἐγκαταλείπει τὸν ἀνθρώ-
πον, ποῦ ἔχει ἀπλωμένους τὰς χεῖρας, γυ-

μνήν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τὸν τοῦ μαρτυρίου
ἰσχύοντα, ποῦ ἀποθηνήσκει ἡ ἀπέθανεν,
μόνος, ἔρημος, ἔξω. Καὶ ὁ ἀνθρώπος
αὐτὸς εἶνε ὁ Ἰησοῦς. Ψυχὴ δὲν παρὰ τὴν
καὶ τὴν τελευταίαν τοῦ στιγμῆς. Ἡ ἐμ-
πνευσις τοῦ ζωγράφου ἐξέπνευσε ἐξελι-
δες καὶ αὐτὰ τὰ ἱστορικὰ πρόσωπα τοῦ
μαρτυρίου. Δὲν ἀφῆκεν οὐτε τὸν φρου-
ρὸν στρατιωτῶν, τὸν λογιζόμενον τὸν πλε-
ρὸν τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ὁμοῦ ἡ ποιητικὴ
τὸν ἀλήθεια εἶνε καὶ ἡ βαθύτατα ἱστο-
ρικὴ ἀλήθεια. Διότι ὁ Ἰησοῦς ἀπέθανεν
μόνος. Μόνος ὁ ἀγαπῶντας ὅλους τοὺς ἀν-
θρώπους ὡς ἀδελφούς, ἔρημος ὁ χύσας
τὸ αἷμα του διὰ τὴν ἀγάπην τῆς Ἀνθρω-
πότητος!

Κανεῖς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς ποῦ ἐβίβα-
σαν ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς ποῦ ἐθαύμα-
σαν, κανεῖς ἀπὸ τοὺς θαυμάσιους ποῦ
παρηγόρησαν, κανεῖς ἀπὸ τοὺς ἀμαρτω-
λοὺς ποῦ ἐσυγχώρησαν, κανεῖς ἀπὸ τοὺς
παιδεύτας ποῦ ἐχόρτασε μὴ τὸ θεῖον
μᾶλλον δὲν εὐρέθη πλησίον του εἰς τὴν
μεγάλῃν τραγικῇ ὥρῃ τῆς ὑπερτάτης
θυσίας. Ποῦ εἶνε πόρα οἱ κρῖνοντες;
«Ὁσάννὰ! Ἐλλογιζόμενος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου...» Ποῦ εἶνε οἱ σπρά-
νοντες τὰ ἱμάτια των διὰ νὰ περῶσιν
ὁ Ραβὶ καὶ οἱ γαῖοντες μὴ κλάδους βαλόν
τὸ πέραςμα του; Ποῦ εἶνε οἱ ἀπτόμενοι
τοῦ ἱματίου του, ἐν ᾧ ἐπενόησε, διὰ νὰ
τοῦ κλέψωσιν τὴν διδασκίαν του; Ποῦ εἶνε
οἱ ὑψιόντες τὰ βρέφη των ἀνέμεσα εἰς
τὴν πληθύν διὰ νὰ ἐυλογηθῶν ἀπὸ τὴν
θῶν τοῦ προσώπου του; Ποῦ εἶνε οἱ
τυφλοὶ, οἱ παραληντοῖς, οἱ δαμονιζόμε-
νοι, τοὺς ὁποῖους ἤγγισαν σωτήρια τὰ
δακρύα τοῦ Κυρίου; Ποῦ ἡ ἀμαρτωλὴ,
τὴν ὁποῖαν ἐσάσαν ἀπὸ τὸν λιθοβολισμόν;
Ποῦ οἱ γοητισθέντες ἀπὸ τὸν θαῦμα τῶν
πέντε ὁρών; Ποῦ οἱ γοητισθέντες ποῦ
γύρου τῆς Καννᾶ; οἱ μεθυσθέντες ἀπὸ τὸν
γλυκύτατον οἶνον ποῦ ἐγείθησαν ποτὲ ἀν-
θρώπων χαλῆν; Ποῦ οἱ ἐλπίκαρδυντες
καὶ λαμβάνοντες, ποῦ οἱ ποτισθέντες ἀπὸ
τὰ νύματα τοῦ θεοῦ λόγον, γλυκύτατον
ἀπὸ τὸ μέλι τῶν ῥοδῶν τοῦ Καρμυλίου,
ποῦ οἱ ἐκατακίτοι ἐρωτευμένοι τῆς θαλά-
σρας; Ἐρημὸς ὁ Γολγοθᾶς βασιλεύει
τὸν ἔρημον σταυρὸν μέσα εἰς τὸ σκό-
τος, καὶ ἡ μεγάλη Ἀγάπη, ἡ ἐναγκα-
λίστρια τῆς Ἀνθρωπότητος εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων, σβένεται περικυκλω-
μένη ἀπὸ τὸς ψυχρὸς σκότος τοῦ ἀπλό-
του ἀνθρώπου λόγου, ἀπὸ τὸν σπαργιόν
τῆς σαρκὸς, ἀπὸ τὸν ὁδοντὸς οὐρανοῦ
τῶν μυῶν καὶ τῶν τενόντων, αἱ ὁποῖαι
δημιουργοῦν ἐνα ἐσταυρωμένον Ἀσκού-
ντα, ὅς τις μεγάλας προσπάθειας τῆς
ἀποδόσεως τοῦ ψυχικοῦ μαρτυρίου ἐν-
νοῦν μὴ τὴν ἐν τῇ γαλήνῃ εἰς τὸ πρό-
σωπον τοῦ ἀσκήσαντος Θεοῦ, πόσοι τε-
χνουργοὶ καὶ πόσοι διαφορὰ ἔμπνευ-
σεσι! Ἄλλοι ἀπὸ τῶν μεγάλων διδασκα-
λῶν ἐσταυρώσαντο εἰς τὴν στιγμὴν τῆς
ἀγνίας, ἄλλοι ἐξήλθον νὰ δεσμεύσουν
διὰ μίαν στιγμὴν τὸ πνεῦμα, τὸ παρὰ-
διδόμενον πρὸς τὸν Πατέρα, ἄλλοι ἐφθά-
σαν τὴν στιγμὴν, ποῦ ὁ θάνατος παρ-
λυσος πλέον τὴν καλὴν τῆς σαρκὸς ἐγαλ-
λωσε τὰ μέλη καὶ ἀπώλεσαν ἐπὶ τοῦ Θεοῦ
σημασίαν καὶ τῆς εὐγενικῆς μορφῆς
τὴν γαλήνην καὶ τὴν γλαυκότητα τῶν ὡ-
ραίων ψυχῶν, τὴν ὁποῖαν ταρσσοὶ προ-
σωπικῶς ἡ διέλλα τοῦ σωματικοῦ πόνου.

Ο ΚΟΣΜΟΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
Σελήνη 24 ἡμέρῃ
Αν. ῥ. 5 π. 20 — Δ. ῥ. 6 π. 39
Μεγά Σάββατον
ΟΙΚΥΡΙΟΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥΣ ΤΩΝ

Ἡμεῖς τῶν μέγαν τῆς στιγμῆς
μῆς, ποῦ εἶδα εἰς ἕνα συστάρι οὐ
χλιδιάς δραχμῶν.
Αὐτὰ εἶναι εἰς τὸν ἀνακριτὴν
χρὲς ὁ συλληφθεὶς ῥήτωρ τοῦ συλ-
λαλητήριον τῶν φιλησόντων πολιτῶν
κατὰ τῆς Ἀστυνομίας καὶ κλειτῆς
τῶν χρημάτων τῶν κυρίων, πλησίον
τῶν ὁποῖων ὑπηρετεῖ.

Καὶ δι' ὅσους θέλουν νὰ προσέ-
ξουν ὀλίγον βαθύτερα, ἡ ἀφελὴς ὁ-
μολογία τοῦ δημοτικῶτατος υπερα-
πιστοῦ τῶν κατατατηθεῖσαν ὑπὸ
τῆς Ἀστυνομίας λαϊκῶν ἐλευθε-
ριῶν δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἀπα-
ρατήριος. Ἐννο

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΤΣΟΥΡΕΚΙΑ ΜΕ ΦΡΕΣΚΟ ΒΟΥΤΥΡΟΝ ΣΤΟΥ ΜΙΛΕΡΝΙΤΣΑ ΧΑΥΤΕΙ

ΚΑΠΕΛΛΑ ΠΑΝΑΜΑΔΕΣ, ΨΑΘΕΣ ΣΤΟΥ ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΝΕΩΤΑΤΕΣ

